

КЪМР-ни Парламентинде

Сергей ВАСИЛЬЕВ:

Терроризмге къажай операцияны тохтатыргъа алыкъа эрттеди

КЪМР-ни Парламентини кезулю пленер жыйылыуунда 30-гъе журук республикалы закон проект къылып къиргенди. Аны спикер Чечелпаны Ануар бардыргъанды.

Жыйылыуу повесткасына тюрленуле кийингенди сора депутатта Бечелпаны Радмир, Мухаммед Темботов, Асана Тлостановну Нальчикни 5-чи, 7-чи эм Терк району 2-чи номерли участкаларында жарашдыруу судьяларыны кулукъларына салганды.

КЪМР-ни промышленность, связь, информация жаны бля министрни кулукълары топургъан Сергей Гезушкуну кандалатасы уа КЪМР-ни Алыруу комиссиясыны членине къирюулгенди. Аны оюнуга катышыргъа эркиниги болгуду, Законопроект «ФД-де граждандарны айырыу» правопараны эм референдумга катышыргъа эркинликерини гарантитарлары юсюнден Федеральдик законга тиешиллик жарашдырылганды.

МАГЪАНАЛЫ ТЕМА

«Агъачаланы юсюне къошуу - бизни баш борчубузду»

Быйыл Агъачаланы халкъа аралы жылны саналды. Аны бля байламлы биз КЪМР-ни Агъач молк жаны бля къырал комитетни томасатыны орунбасары М.Х. Сармувахта тобеп, иштерин юсюнден бир къауум соруларызга жууап эртте тилегенбиз.

Мухамед Халилович, агъаракъла, Агъачаланы халкъа аралы жылны жарашдыруу сиз республиканы бу молкду урунганлары тюртюнчю сьездин бардыргъансыз. Анда жетишимле бля бирге проблемала да озюсленгенди, тиешили оюларда да эрттеденгенди. Аны юсюнден не зат айтыргъа болгуду?

2006 жылда болган ючюнчю сьезден бери тюрт жыл озгъанды. Аны себепли ол кезуде бизни республикада агъач бля байламлы къаллай ишле, мадара элитленерини юсюнден айтыргъа тиешили кйреме.

Саулай Россойде эм Къабарты-Малкъар Республикада да экономиканы бую бйломликерде социално-экономика тюрленуени эсге алып,

Галина Култура жаны бля, Файна Ахаева уа Уруну, социалый политика эм саулык саклау жаны бля комитетлеге кийрилгенди.

КЪМР-ни Парламентини муну алында жыйылыуунда КЪМР-де ич ишени министр Сергей Васильев республикада криминоген халны юсюнден билдирге керек эди. Алай ол анга къышталмай, доклады бююнюню кенешге къюрюлген эди. Ол республикада криминоген хал алыкъа къыйынлай кыялганын белгилгенди. Бир-бир районда аманыкъ къауумла ишперин тохтатмагъанды.

Жылны алында бир миллиончыны алыкъору азаймагъанды, аманыкъчылары къолларында мамыр судданы да ачыгъанды. Адамла хайранлан эитген чабуулукъла да тохтатылмагъанды. Хал болгонда февраль айда къыйын болганды. Бу кезуде дехалкъаны экин кесперине бурган бир неча аманыкъ эитлгенди, ол санда Москвадан туристе, Хасани экин администрацияны тамгасы Фрилан Рамазан емволотленди. Элбрус районда ич ишле бй-

люмно агъынны кулукъларына бля аны ючюнчю чабуулукъ эитлгенди эм башла.

Бу запаны эсте алып, республиканы бир-бир жерлеринде терроризмге къажай операция кийрилгенди. Ич ишле органды келечилерине болушукъа къаралы право регионларында право бизамны саклауу кючле кийрилгенди. «КЪМР-де терроризмге къажай операцияны тохтатыргъа алыкъа эрттеди. Биз РФ-ни ич ишле министр Рашид Нургалеев тышандан келген милиционерланы бизде энтта бир къауум заманга къюврга тилегенбиз. Ол аны къабыл кйргенди», - дегенди.

Министрге созула кй болгъанды. Депутатла ЕГЭ-ни эзда школаны бошагъанына къуанчыны ингирлеринде сабыни къюркюсузукълары кылай жалчылынырыгъын билмге оюнгенди. Сергей Васильев ич ишле органды къюркюсузукълары жалчыргъа хазыр болгъанларын белгилгенди. Жаланда къуанчалы байрамланы кече бардырлай, кюндозге къюрюрге тилгенди.

Аыры 2-чи беттеди.

БАЙРАМ

Иги сьезге багъа жетмез...

25-чи майда КЪМР-у да Славян жаманы бля культураны эм Филологу юнюн байрам халда белгилгенди. Бери университетти преподавательлери, аны эртте бошаган студентте, башка къонокъла да келгенди. Ала бек агъа бу окуу юнюн бююнюлукде болдурган жетишиллерини юсюнден халдагъан кйрмюч бля шагъарейлеринге олт таханды.

Жыйынгъаланы аларын да сьеше, КЪМР-у-ну ректору Бараси Карамурзов сьэно кючюнчю юсюнден айтаунды. Билмге къайында, не болгуду эди жер башында адам улут тил бля, аны байлыгы бля хайырланарына болмаса, дегенди. Ол хар заманда да жаланда бир энци тили юсюнден айтаун турмай, битуге жер башында тилени магъаналарыны тюрленуин айтыргъа билирге керекди деп да чертенди. Филологияны

айнытыгъа къошумулукъ этгенлеге ырызлыгъын билдирип, аланы жюрюкден алырышылганды. Университет башлай бичик даражада бу байрамны белгиле эсе, анда сизни къыйынгыгъа улут болганы бамайды, дегенди ол.

Биз бля быйыл КЪМР-у-ну студенттерини, бирси портофелдин билим берген уа-реждендилерини эм шахар школаны окуучуларыны аралапана, орус тилден соранине жазып, конкурс бардырылганын билдиргенди. Анда хорлагъан жашлагъа

Иги багъа бичгендиле

«РусТир» ачыкъ окционер объективу Къабарты-Малкъар Республикада бйломонче техника аудит эттен комиссия кесини ишин бошагъанды. Аны иштеринге кйре, бйломно сьезден сьезини гидротехника объектири бля оборуванналары ич халда болгъанлыгын билгенденди.

Комиссияны башчысы эм «РусТир» ОАО-ну техника жаны бля инспекция эм надзор эттен департаментини башчысы Николай Дороев айтаун кйре, быйлай иш хар беш жыл сайын бардырылды. Аны баш магъазаны - компанияны производство фондларыны хали хар жаны бля да союздю. ГЭС-ле кылай хайырлангычларыны, оборуваннагы эитген ремонтну да каястворлар тилгенди. Аны кезикунде Къашкатау ГЭС-де ишленгени оу кетюрюкю келген кезуде не затла этрге керек болгъанларына да юйретгенди.

«КЪМР-де ГЭС-лени гидротехника объектири бля оборуванналары ич халда болгъанлыгын билгенденди. Аны кезикунде Къашкатау ГЭС-де ишленгени оу кетюрюкю келген кезуде не затла этрге керек болгъанларына да юйретгенди. «КЪМР-де ГЭС-лени гидротехника объектири бля оборуванналары ич халда болгъанлыгын билгенденди. Аны кезикунде Къашкатау ГЭС-де ишленгени оу кетюрюкю келген кезуде не затла этрге керек болгъанларына да юйретгенди.

Аыры 2-чи беттеди.

Жангылыкълар

Тюрмашхан школчулагъа - саууғала

Жыл сайын Россейни конюнде Прохладный шахарда фахмул школчулагъа белгилейди. Быйыл да ол тюре бузулукъ тюрлюдю.

Терек бохчылыкълар

Итали районда Исламий элде 70 гектар жерде бююнюлукде алма терек бачка къурды туралды. Мында битеу керекли техниканы хайрландыла, адмала да сюйюп, ич етмеленин ишлейди. Аны бля бирге орталыгъан терекле аумазда, аланы бетон таханлагъа байлайды.

Эгертиую къангасын салгандыла

Хасанины 16-чи номерли орта школна элни агъынны администрациясыны башчысы, аманыкъчылары къолундан ажымлы елген Фрилан Рамазаны атын атагъа деп агъаракъла Нальчик шахарны администрациясыны башчысы оуу чыгаргъан эди. Бирси жон а школну къабаргырасына аны аты бля мемориал къанга салгандыны.

Анга аталган жыйылыуу Нальчик шахар советни депутатла Моллаланы Алим, Хасанины администрациясыны башчысы Азаматланы Къайсын, элни Култура юнюн директору Геллаланы Рутомат, старейшина советни председатели Магомед, Рамазаны журукълары, ахлулары, тенгери да катышхан эдиле. Алай, элни агъынны башчысын эгертип, бир минутну шох сюсленгенди.

Социальный жалчыту

Анчаларга - энчи эс

Черк районну уруну эм социальный айнтыу управленийды сабыни уруну 3192 юзюге эсепте алынды. Аладан 734 юйюрге ючун артыкъ бала, 184 юйюрге уа къылуу сабыне бардыла. Районда битеу тюрлю посылбланы 2207 адам алады.

Жазылуу - 2011

Багъалы окуучула!

2011 жылдын экинчи жарымына жазылуу кампания андан ары бардырылды. Сиз

«Заман» газеттеге сызыны къайсы почта бйломюнде да жазылыргъа болукъсуз.

Алты айга жазылуу багъасы тюрленмегенди, алгъыннылай къалганды - 356 сом 10 капек.

Бизни индексбиз - 51532

Гудучулагъа тийишли жууап бериледи 2 бет	Културады - аны жаны-тини 5 бет	Жаш окуучулагъа адепли акыл сьэно къыйматы уллуду 5 бет	Ата журт - ол неди? 6 бет
---	------------------------------------	--	------------------------------

27-чн май – Библиотекаланы Бителерсей кюнлөо

«Жаш окчуучулагга адепли аккыял сёзню ккыйматы уллдуу»

Бицууланан Расса «Дубкиде» орналган «Битеуйор бла жорюген библиотекалада» бир талай жылдан бери ишлейди. Ары дери ол Ташы – Талаз аны, Нальчикде жаш тёлё библиотекалада да бет жарыккы урууну келгенди.

Профессионал байранны алдында аны бла уушак эттене. – Биринчи кёзге урунган зат – хар отуугузда, ботюнда окчуу залыгында, тигинлик, бир талай кыргыздарына да, сиз кыймылда кыял-аыккыга, аман тылолду хар негиз да.

– Бизде ремонт этилгени хар небиз да тап болганды. Бир ошундай литератарды, бириндеуа – таматалы. Мен сабыиле бла ишлейме. Окчуу залга биринчи келген хар ким да айтканды.

Былтай кёрмочени дайым да жаңыларга келтиретиди. Аланы хар окумуун сейкине кер кырайдик. Сёз оюн, сабыиле, жашалга деп салганды аюунды автоматшаланы оюунды кермочону. Абдангалга атылабыз атылабыз атылабыз, «Букжерт» тиийлиш болган жазычулары чыгармаларында кырайдик. Улуу Хорамга атап да: «Сай бол, содат!» деген ат бла салгынабызны алыкка да кетергенениз.

Кертиди, биз башка библиотекаладан кыйда окулбуз. Жазуучу Людмила Гурова бизге спонсорлук этип турганын сөз кырайдик. Аны тап болур да деп ушанбайды.

– Сиз шабар библиотекала сөзге киресиз, алай «Битеуйор бла жорюген библиотекала» деп а жаланда мында айткыла. Башкалардан этипкыле неведи?

– Алтыда окуяна ол билини турды: биз ийоренин битеуй чакырырга итинбиз. Амманла, алтыда туукукларга бер келбиз. Биринчи келгенди, ол аны бла тобушгер койгелени бла сөлөшүр, болушуга корешеди. Ала не затны оюунду өшөлгөнчүр кырайдик.

Бизде психолог келгенди. Ол, аны бла тобушгер койгелени хар бири бла сөлөшүр, болушуга корешеди. Ала не затны оюунду өшөлгөнчүр кырайдик. Биринчи келгенди, ол аны бла тобушгер койгелени хар бири бла сөлөшүр, болушуга корешеди. Ала не затны оюунду өшөлгөнчүр кырайдик.

– Людмила Гурованы сизни библиотекалага этен болушугуна айткан эди. Ол бизге биринчи келгенди, жангы киталарыбыз хазна жок эди. Сабыилден «Гарри Поттери» окутуганмысыз?» деп сореди. Ала уа бир уушак. «Угай», – дейди.

– Таматалы Ольга Матвееваны оюунду да айтырга сооме. Ол ишине уста билген, тыгысы адамды. Хар окумуун бири экинчи да кыйып келирчүр. Бизде хар айтыр-парыгы корешеди.

«Экономпроект»

Итгини сабыиле сатхан тутмаккага тюшерикди

Кырал Дума итги затланы эм сыраны аккылыбалык болмаганланга сатыу ююн жууалга тартынуу кыатыланга тартылды. Угуловунан жууалга бер алга токенчи тартылырга болуукдуу деген оюн барды. Тиийлиш законопроектни кыялы парламентарииле жаз башы сессияларыны акырына дери этерге керектиде. Алгында белгиленингени керек, документ экинчи окулуундан иштинде дери этерге керек эди. Алай законопроектни кыялы этюно болуукдуу артык кёрчоруге деген оюн этилген эди. Аны сынтуу жаш телюно арасында бусугатанда бек белгилли суусуп-сыра анылык аккылыбалык саналма кырайдик.

– Шиндо сыра эм алкоголь бир бирлеринде айрылынды, дегенди «Известия» законопроектни башламчылариында бирлери «Едино» сатыу ююн болуукдуу. Сёз ююн, аккылыбалык болмаганланга арканы сатхан юридический лицо алкюн сатарга лицензиясы автомат халда тас этти. Аны биринчи уа, ол лисия жаш адамга сыраны сатса, аны токенини сатыу этуиге эркинлик 90 кунгиз сыйрыллык. Алай, сиз ийнаныгыз, ол торлюю онунуу кетерген болуукдуу.

Дагыда библиотекалада коллегаларыбыз квалификациялары ёсдорду аман табылалы. Ала уа сфрондууну керелле, сөйр этпиди.

Кеп болмай газетте тырлеуунуу библиотекасын та матасы бла интерью басмаланган эди. Ол арт кезинде сабыиле А. Гафарову, Тимур ево команда» деген китаны ийлеиде, дегенди. Сизде уа экинчи алай сурапган авторла бармыды?

– Тимур и его команда» арт эки жылда бизде да сурайдиле. Аны сытпаун айтпаймы. Мени оюумга керек, хар торлюю программала да болур. Бютюнда 4-юо класса излейди аны.

Сабыилени кёбсосу уа телевиденида керген, кюркоруучу фильмдеде, кюркоруучу жигитини оюунду окуруга союеди. Алай бизни телю окуяны, акылы авторлары санында болган жазычулары сурагына да бардыла.

Кеп болмай бир жашчык анысы бла келеди да, тиийиуу айткыда жашы кыруу кюркоруучу жигитини оюунду билгиле койгелени. Мен уа атыла Каверинни, ызы бла Рыбакову киталарыны береме. Аз – аздан ол совет, россеиле, башка авторлары да окууп башпалганды. Сабыиле бла ишлепкел керсе, аланы излейири жылдан-жылга торленгенлери.

– Людмила Гурованы сизни библиотекалага этен болушугуна айткан эди. Ол бизге биринчи келгенди, жангы киталарыбыз хазна жок эди. Сабыилден «Гарри Поттери» окутуганмысыз?» деп сореди. Ала уа бир уушак. «Угай», – дейди.

– Таматалы Ольга Матвееваны оюунду да айтырга сооме. Ол ишине уста билген, тыгысы адамды. Хар окумуун бири экинчи да кыйып келирчүр. Бизде хар айтыр-парыгы корешеди.

– Людмила Гурованы сизни библиотекалага этен болушугуна айткан эди. Ол бизге биринчи келгенди, жангы киталарыбыз хазна жок эди. Сабыилден «Гарри Поттери» окутуганмысыз?» деп сореди. Ала уа бир уушак. «Угай», – дейди.

– Таматалы Ольга Матвееваны оюунду да айтырга сооме. Ол ишине уста билген, тыгысы адамды. Хар окумуун бири экинчи да кыйып келирчүр. Бизде хар айтыр-парыгы корешеди.

– Шиндо сыра эм алкоголь бир бирлеринде айрылынды, дегенди «Известия» законопроектни башламчылариында бирлери «Едино» сатыу ююн болуукдуу. Сёз ююн, аккылыбалык болмаганланга арканы сатхан юридический лицо алкюн сатарга лицензиясы автомат халда тас этти. Аны биринчи уа, ол лисия жаш адамга сыраны сатса, аны токенини сатыу этуиге эркинлик 90 кунгиз сыйрыллык. Алай, сиз ийнаныгыз, ол торлюю онунуу кетерген болуукдуу.

Алайды да, Заветскийи аны коллегаларына законопроектни правильтуулугуна дун депутат Роберт Шелеге. – Мен бил санайма – терсликни этген адамны жууалга тартынуу кыатыланга тартылды. Угуловунан жууалга бер алга токенчи тартылырга болуукдуу деген оюн барды. Тиийлиш законопроектни кыялы парламентарииле жаз башы сессияларыны акырына дери этерге керектиде. Алгында белгиленингени керек, документ экинчи окулуундан иштинде дери этерге керек эди. Алай законопроектни кыялы этюно болуукдуу артык кёрчоруге деген оюн этилген эди. Аны сынтуу жаш телюно арасында бусугатанда бек белгилли суусуп-сыра анылык аккылыбалык саналма кырайдик.

Театрда ролло

Улбашлары келген поезд Нальчикте жеткенде, анга духовий оркестр бля тобойдиле. Сойир той ололдуо, Азор тууган элдин биринчи жер тобергенинде да, кёчюнчолокдор артык кыйтаханды да, аны духовий оркестр ашырганы, тобогени да? Хар таулу юйор элдин орналар кюрешеди. Улбашлары да Герпегеж тохойдиле. Ыйык озганлай, Азоруну излеп, драматург Боташланы Исса бля ол заманда режиссёрну ишин бардырган Атайланы Магомед келерди. Ала, малкар театр жангын ачылганын айтп, жашны ары чакырадыла.

Алай фахилуу жашланы Улбаш улуу кутургага жуукк этерге, алга ош кырауу корешелле турганды. Ол жашланы саннда Жабраилланы Арсени бля Тапхаспанланы Мухтарны да атларын айтырга тиийишди. 1930 жылда Азор айтыргада да жыйыштырганды. Аны репертуарына жарыч, чалма, оюкча киргенди. Аланы асламын ол кизи жазганды. Ол алада хар жерде кырган кемчилигини, кюркоруу кыялыклары оюунду айтканы. Жарчыны ол ишин билгенле, жартылыкларын кёргозметке корешкенди. «Азорну аузуна тошмейли аныс, хаманы, чайыны, жолланы да сөргө», – дуюди эчле.

Кызыл тауада жашаган кыртпадан кыртпаган хар уу! Кыяллай берекет, жорек жыла бер эди ол аксыкалыяны бөлүргөндө! Аланы жырларына улугтиге да тынгылаганды. Хар бармаган республикада бир район камылагында, телевиденианы берилуерине да кыатыштыдыла.

Тынгысыз жорек Улбаш улуу кыруу искусствуга тылолдуу тынгысыз. Ол, району музееинде ишкерлери аны тарыхын саклырга кыйын салганды. Урууда, урунда атларын айтырган жигитини оюунду айтканды кырауап, аланы жаш телюге саклыганды.

Бусугатанда култура юйөлдө окутуган студенттери бир торлюю материал, эски жер керек болса да, бери келетиде. Хар бирине жазып берем, – дейди ол аны бла тобушгенизди.

Жашуу негери, сабыиленин анысы Ариука аны кююн кеткенде, ол болмагында бусуу этгенин жашыймы. Андан сора да, кырауу табып, сойгөн иштинде айрылмалыгы улуу хурмет этирайдан.

Искусстводо белгилли адамны оюунду айта, белгилли шарты с бураса – аны жашуу, чыгармачылык жолу да халкыны тарыхы, айныу жолу бля кыаты байлманды. Азорну ююу кысы бла озган буюнор не кыда булушуу, кыуанчаны заманларын да эстериге болуукду. Алай эсе уа, ол халкыны не торлюю конлеринде да биргесине эди. Алай жашларына да халкы тынгысыз кара бергелени, ала бля өшөлгөнчүр келгенди.

Бюгон барыбыз да халкы инагы Улбашланы Азорну 80 жылгы бля алгышылды, анга мындан ары да салуук, эсенили тилеибиз. Сёзюмо потт Занкишланы Жалганы жырчыга этген назуму бля бошарга сооме.

Кюмош кыма, акс башлык Ару ушай санынга.

Изиушкы эшигиге Келетиде жангынга.

Жырга, жанын, сен жырга, Кайкоркунду хуретинг.

Сени бла окчулук Битеуйор миллетинг.

Жырга, Азор, сен жырга, Жырынг жорек жарпатын.

Кенед жудулду болуп, Таусит жууунда агтын.

Тойда ару ойнайла.

Санынг, кюлпуг, билегинг.

Ойнап, жырга, коллоп тур.

Олду санга тилегинг.

САРАКУУЛАНЫ АСИТ.

Унутмай, бир бири ызындан тизип айтыш тынч тойлодо. Алай бир кыяуун сагымынай жарамас. Аланы иинде бек сейри, хазна кеп болмаган болуукдуу кырайдик. Анга башчылар а Моксаланы Рамазан этгенди. Ол Азияда уста музыканттан тубрада нотала бля соогарга юйорнгөн эди.

Алай фахилуу жашланы Улбаш улуу кутургага жуукк этерге, алга ош кырауу корешелле турганды. Ол жашланы саннда Жабраилланы Арсени бля Тапхаспанланы Мухтарны да атларын айтырга тиийишди. 1930 жылда Азор айтыргада да жыйыштырганды. Аны репертуарына жарыч, чалма, оюкча киргенди. Аланы асламын ол кизи жазганды. Ол алада хар жерде кырган кемчилигини, кюркоруу кыялыклары оюунду айтканы. Жарчыны ол ишин билгенле, жартылыкларын кёргозметке корешкенди. «Азорну аузуна тошмейли аныс, хаманы, чайыны, жолланы да сөргө», – дуюди эчле.

Кызыл тауада жашаган кыртпадан кыртпаган хар уу! Кыяллай берекет, жорек жыла бер эди ол аксыкалыяны бөлүргөндө! Аланы жырларына улугтиге да тынгылаганды. Хар бармаган республикада бир район камылагында, телевиденианы берилуерине да кыатыштыдыла.

Тынгысыз жорек Улбаш улуу кыруу искусствуга тылолдуу тынгысыз. Ол, району музееинде ишкерлери аны тарыхын саклырга кыйын салганды. Урууда, урунда атларын айтырган жигитини оюунду айтканды кырауап, аланы жаш телюге саклыганды.

Бусугатанда култура юйөлдө окутуган студенттери бир торлюю материал, эски жер керек болса да, бери келетиде. Хар бирине жазып берем, – дейди ол аны бла тобушгенизди.

Жашуу негери, сабыиленин анысы Ариука аны кююн кеткенде, ол болмагында бусуу этгенин жашыймы. Андан сора да, кырауу табып, сойгөн иштинде айрылмалыгы улуу хурмет этирайдан.

Искусстводо белгилли адамны оюунду айта, белгилли шарты с бураса – аны жашуу, чыгармачылык жолу да халкыны тарыхы, айныу жолу бля кыаты байлманды. Азорну ююу кысы бла озган буюнор не кыда булушуу, кыуанчаны заманларын да эстериге болуукду. Алай эсе уа, ол халкыны не торлюю конлеринде да биргесине эди. Алай жашларына да халкы тынгысыз кара бергелени, ала бля өшөлгөнчүр келгенди.

Бюгон барыбыз да халкы инагы Улбашланы Азорну 80 жылгы бля алгышылды, анга мындан ары да салуук, эсенили тилеибиз. Сёзюмо потт Занкишланы Жалганы жырчыга этген назуму бля бошарга сооме.

Кюмош кыма, акс башлык Ару ушай санынга.

Изиушкы эшигиге Келетиде жангынга.

Жырга, жанын, сен жырга, Кайкоркунду хуретинг.

Сени бла окчулук Битеуйор миллетинг.

Жырга, Азор, сен жырга, Жырынг жорек жарпатын.

Кенед жудулду болуп, Таусит жууунда агтын.

Тойда ару ойнайла.

Санынг, кюлпуг, билегинг.

Ойнап, жырга, коллоп тур.

Олду санга тилегинг.

САРАКУУЛАНЫ АСИТ.

Унутмай, бир бири ызындан тизип айтыш тынч тойлодо. Алай бир кыяуун сагымынай жарамас. Аланы иинде бек сейри, хазна кеп болмаган болуукдуу кырайдик. Анга башчылар а Моксаланы Рамазан этгенди. Ол Азияда уста музыканттан тубрада нотала бля соогарга юйорнгөн эди.

Алай фахилуу жашланы Улбаш улуу кутургага жуукк этерге, алга ош кырауу корешелле турганды. Ол жашланы саннда Жабраилланы Арсени бля Тапхаспанланы Мухтарны да атларын айтырга тиийишди. 1930 жылда Азор айтыргада да жыйыштырганды. Аны репертуарына жарыч, чалма, оюкча киргенди. Аланы асламын ол кизи жазганды. Ол алада хар жерде кырган кемчилигини, кюркоруу кыялыклары оюунду айтканы. Жарчыны ол ишин билгенле, жартылыкларын кёргозметке корешкенди. «Азорну аузуна тошмейли аныс, хаманы, чайыны, жолланы да сөргө», – дуюди эчле.

Кызыл тауада жашаган кыртпадан кыртпаган хар уу! Кыяллай берекет, жорек жыла бер эди ол аксыкалыяны бөлүргөндө! Аланы жырларына улугтиге да тынгылаганды. Хар бармаган республикада бир район камылагында, телевиденианы берилуерине да кыатыштыдыла.

Тынгысыз жорек Улбаш улуу кыруу искусствуга тылолдуу тынгысыз. Ол, району музееинде ишкерлери аны тарыхын саклырга кыйын салганды. Урууда, урунда атларын айтырган жигитини оюунду айтканды кырауап, аланы жаш телюге саклыганды.

Юйогей

КыР-ни културасыны сыйлы ишчиси Улбашланы Жанбекни жашы Азорнуу буюу ашуугу туурак, жаш эчки малчына берип келетиде. Ол до ары дуузага фахилуу, жорек куню да 55 жылны ичинде кырауучу, сойгөн халкына сууга эткенди келетиде.

Бюгон анга 80 жыл толганды да, ол тириди. Ол кыатышмай районуун маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Оркестр бля тобушшуну Жарчыны искусствуга жолу эрте башланганды. 1939 жылда партияны окумуун ошону бля Шаурдатан онжети малкарлыны Юйогей Терк районуна кёрчоредиле. Ол иш кыбатыр халкы бла шувейли барыла, жорюкторге керекти деп этилгенди. Улбашланы Жанбек бля жангы

цилларына, концерттерине, башка ишлерине да кыаты башпайды. Кореилле, оркестр соккмай, тойлары да этмегенди, ёлюккери да асырмагандыла. Таулу жашка да кыошулуга тоше эди анга, ала кыатышмай барыла, анда жашаган чеченилде да, Азорнуу маданият жашуунда хазна бир иш болмаганды, аны ар шахарда кошо этерге да кыатыштыды. У алы алай союди жарчыны арму ушамыган буюн да.

Аны актёр усталыкында сынауу болмагында кырайдик. Аны тарыхын саклырга кыйын салганды. Урууда, урунда атларын айтырган жигитини оюунду айтканды кырауап, аланы жаш телюге саклыганды.

норну ол ишин жаратмай, «Бырناق, жарма» этип башпайды. «Ол гур корейлини тойларына, ёлгенлерине да жорюйдю», – дейди эчле.

Ол сөлөгө жашны жорюги бек кыйналады. Алай анысы ырызлыгы бергени анга бир кесек асуу эди. Азорнуу колдуу кырагында да анысы, эгичи, кырандына да. Ол ишине халк алгандан сора, усталыгы, хунерин да ёсдоргениди. Музыкча ала бек керек эди.

Жангы кыялыны эграф кетмейди. 1951 жылда Азорнуу клуб директор этип салдыла. Энди малкарлыны, чеченилде да кеслерини жырларын эшиттиргеге, телеусерини кёргозторге да аман табылды. Ышаш улуу анда жашаган хар миллетини кесими жер, тегеусу кыаууун кырайдик. Анга жорюген таулу сабыилден жаш билгени аймады, тойга-оюнуга койретиди.

Бир ауукдан а малкарлы жаш башчылык эткен клубу жар, тегеусу кыауулары Алма-Атага кенертле бля бара башпайдыла. Самодельный коллективени эришувелерине кыатыштыды, башка кыялы элдеге да жорюйдюле. Алай бля Улбашланы Азор колхозу култура жашуун бютюнда бай, сейр да этеди. Бир элпериини келерин аймады, тойга-оюнуга койретиди.

Аны жашуунда дагында бир белгилли, отургуш иш болган эди. Кочмелланы Ариука бля Азор бир юйор кырайдиле, жаш да тууды. Энди ала жаланда артык, Малкарга, кыяйтсала, бар умтулары да толуккунгундадыла.

Аны актёр усталыкында сынауу болмагында кырайдик. Аны тарыхын саклырга кыйын салганды. Урууда, урунда атларын айтырган жигитини оюунду айтканды кырауап, аланы жаш телюге саклыганды.

норну ол ишин жаратмай, «Бырناق, жарма» этип башпайды. «Ол гур корейлини тойларына, ёлгенлерине да жорюйдю», – дейди эчле.

Ол сөлөгө жашны жорюги бек кыйналады. А

